

หลักสูตรระยะระดับ
สาขา นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
รหัสหลักสูตร ๕๔๒๐๐๑๗๔๓๐๑๑๐
Thai Massage for Health

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกที่จบหลักสูตรนี้ มีเจตคติ ความรู้ ความสามารถ และทักษะ ดังนี้

- ๑.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการแพทย์แผนไทย
- ๑.๒ มีความรู้ ความสามารถในการรักษาพยาบาลเบื้องต้นโดยการประคบ อบสมุนไพร และการใช้ภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม
- ๑.๓ มีความสามารถนำความรู้ด้านการนวดไทยไปใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน
- ๑.๔ มีคุณธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพ

๒. ระยะเวลาผู้รับการฝึกอบรม

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานแพร่ เป็นระยะเวลา ๑๕๐ ชั่วโมง โดยผู้เข้ารับการฝึกจะต้องมีเวลาฝึกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๓. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก

- ๓.๑ มีอายุไม่น้อยกว่า ๑๘ ปี
- ๓.๒ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ
- ๓.๓ เป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายและมีจิตใจที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการอบรมและปฏิบัติงาน

๔. วุฒิบัตร

ผู้รับการฝึกที่ผ่านการประเมินผล และมีระยะเวลาในการฝึกของสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานแพร่ จะได้รับวุฒิบัตร หลักสูตรการฝึกยกระดับ สาขานวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง

๕. หัวข้อวิชา

รหัส	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	๑.หมวดวิชาพื้นฐาน		
๕๕๒๔๓๓๐๓๐๑	๑.๑ กายวิภาคศาสตร์ทั่วไป	๓	-
๕๕๒๔๓๓๐๔๐๑	๑.๒ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	๓	-
๕๕๒๔๓๓๐๔๐๒	๑.๓ ธรรมะกับสมาธิเพื่อสุขภาพ	-	๔
๕๕๒๔๓๓๐๔๐๓	๑.๔ ทฤษฎีการแพทย์แผนไทย	๓	-
๕๕๒๔๓๓๐๔๐๔	๑.๕ เกสซ์กรรมไทยเบื้องต้น	๒	-
	๒.หมวดความรู้เฉพาะสาขา		
๕๕๒๔๓๓๐๖๐๑	๒.๑ ประวัติองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้การนวดไทย	๑	-
๕๕๒๔๓๓๐๖๐๒	๒.๒ เส้นประธานสิบ	๓	-
๕๕๒๔๓๓๐๖๐๓	๒.๓ การตรวจร่างกายเบื้องต้น	-	๑๒
๕๕๒๔๓๓๐๖๐๔	๒.๔ การนวดไทยเพื่อสุขภาพ	๓	๓๐
๕๕๒๔๓๓๐๖๐๕	๒.๕ การตัดคน	๒	๗
๕๕๒๔๓๓๐๖๐๖	๒.๖ การบันทึกผลการนวด	๕	-
๕๕๒๔๓๓๐๖๐๗	๒.๗ การนวดไทยผ่อนคลาย	๒	๑๐
๕๕๒๔๓๓๐๖๐๘	๒.๘ การทบทวนการนวดไทยเพื่อสุขภาพ	-	๕
	๓.หมวดการฝึกปฏิบัติ		
๕๕๒๔๓๓๐๖๐๙	๓.๑ การฝึกปฏิบัติและการทำรายงาน	-	๕๐
	๓.๒ การให้คำปรึกษาสำหรับประชาชน	*๒	-
		๒๗	๑๒๓
	รวมทั้งสิ้น		๑๕๐
<p>หมายเหตุ:* เพิ่มวิชา การให้คำปรึกษาสำหรับประชาชน ๒ ชั่วโมง เนื้อหารายวิชาประกอบด้วย ความสำคัญ และประโยชน์การ ให้คำปรึกษา กระบวนการ การสำรวจ ตรวจสอบทำความเข้าใจ สาเหตุและความต้องการ การวางแผน แก้ไขปัญหาต่างๆ และการให้คำแนะนำ</p>			

๖. เนื้อหาวิชา :

๑. หมวดวิชาพื้นฐาน

๕๕๒๔๓๓๐๓๐๑

๑.๑ กายวิภาคศาสตร์ทั่วไป

(๓ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

๑.) เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้มีความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์และสรีระวิทยา

๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและความสัมพันธ์ในแต่ละส่วน โครงสร้างของ

ระบบทั้งหมดของร่างกายและข้อห้ามข้อควรระวัง

คำอธิบายรายวิชา

รูปร่าง ลักษณะ ที่ตั้ง หน้าที่การทำงานของอวัยวะต่างๆ โครงสร้าง ของระบบโครงกระดูก และระบบกล้ามเนื้อ ความสัมพันธ์ในแต่ละส่วน โครงสร้างของระบบทั้งหมดของร่างกาย และข้อระวังในการนวด

๕๕๒๔๓๓๐๔๐๑

๑.๒ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ

(๓ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

๑.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักจริยธรรม ศีลธรรม และ กิริยามารยาท

๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักทั่วไปของกฎหมายวิชาชีพ จรรยาบรรณและบทกำหนด

โทษของ กฎหมาย

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักทั่วไปของกฎหมายวิชาชีพประวัติกฎหมายวิชาชีพที่เกี่ยวกับการแพทย์สาระสำคัญของกฎหมายการประกอบโรคศิลปะ จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรมหมอนวดไทยระเบียบกระทรวงสาธารณสุข และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕๕๒๔๓๓๐๔๐๒

๑.๓ ชรรมะกับสมาธิเพื่อสุขภาพ

(๐ : ๙)

วัตถุประสงค์รายวิชา

๑.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา

๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักทั่วไปของการนั่งสมาธิ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักทั่วไปเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมเพื่อการเรียนรู้ถึงวิธีการนำเข้าสู่สมาธิด้วยการสวดมนต์ และนั่งสมาธิ หลักจริยธรรม ศีลธรรม และ กิริยามารยาท

๕๕๒๔๓๓๐๔๐๓

๑.๔ ทฤษฎีการแพทย์แผนไทย

(๓ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

๑.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับประวัติการแพทย์แผนไทย ประวัติอาจารย์ชิวโกมารภักจ

การกำเนิดมนุษย์ เบญจขันธ์ มหาภูต รูป ๔ ตรีโทษ

๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน สมุฏฐานการเกิดโรค

ความสัมพันธ์ระหว่าง สมุฏฐานกับฤดูกาล อายุ เวลา สถานที่ อาหารและพฤติกรรม

- ๓.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการปรับสมดุลตรีโทษ อธิธิพลดวงดาวที่มีต่อสุขภาพ
- ๔.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการนำทฤษฎีการแพทย์แผนไทยไปประยุกต์ใช้
- ๕.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลัก วิธีการ ขั้นตอน ประโยชน์ และข้อห้ามในการนวด

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาประวัติการแพทย์แผนไทย ประวัติอาจารย์ชิวโกมารักจัจ การกำเนิดมนุษย์ เบญจขันธ์ มหาภูต รูป ๔ ตรีโทษ การวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน สมุฏฐานการเกิดโรค ความสัมพันธ์ระหว่าง สมุฏฐานกับฤดูกาล อายุ เวลา สถานที่ อาหารและพฤติกรรม การปรับสมดุลตรีโทษ อธิธิพลดวงดาวที่มีต่อสุขภาพ การนำทฤษฎีการแพทย์แผนไทยไปประยุกต์ใช้ ตลอดจนหลัก วิธีการ ขั้นตอน ประโยชน์ และข้อห้ามในการนวด

๕๕๒๔๓๓๐๔๐๔ ๑.๕ เกษัชกรรมไทยเบื้องต้น (๒ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

- ๑.) เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาไทยประกอบการนวด ข้อห้าม ข้อควรระวัง และ ประโยชน์ ข้อห้ามในการนวด
- ๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการบรรเทาอาการเกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็นและกล้ามเนื้อ
- ๓.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอน ประโยชน์ และข้อห้าม ข้อควรระวัง ในการอบสมุนไพร ประคบสมุนไพร

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักเภสัช ๔ ประการ การใช้ยาในบัญชียาจากสมุนไพรตามบัญชียาหลักแห่งชาติ ยาสามัญประจำบ้าน และยาสมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน การใช้สมุนไพรยาไทย ประกอบกับการนวด บรรเทาอาการปวด ได้แก่ สมุนไพร การทำลูกประคบ การประคบสมุนไพร การเข้ากระโจม การสูดไอน้ำสมุนไพร

๒.หมวดความรู้เฉพาะสาขา

๕๕๒๔๓๓๐๖๐๑ ๒.๑ ประวัติองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้การนวดไทย (๑ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

- ๑.) เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของการนวดไทย
- ๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับคุณค่าของการนวดไทยต่อสุขภาพ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาประวัติความเป็นมา คุณค่าของการนวดไทย ผลของการนวดไทยต่อสุขภาพ การนำไปใช้ในระดับสถานบริการสาธารณสุข

๕๕๒๔๓๓๐๖๐๒ ๒.๒ เส้นประธานสิบ (๓ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

- ๑.) เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะโครงสร้างของเส้นประธานสิบ
- ๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะการเดินของแนวเส้นสิบ
- ๓.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ทางการนวด

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมาย ความสำคัญ โครงสร้างของเส้นประสาทสลับ องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับเส้นประสาททางเดินของเส้นประสาท ประเภทของที่เกี่ยวข้องกับเส้นประสาทสลับ ลักษณะการเดินของแนวเส้นสลับ ตำแหน่งในการรักษาโรค ความสัมพันธ์ระหว่างทางเดินของเส้นประสาทกับจุด การกอด จุดเริ่มต้นของเส้นประสาท เพื่อประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ทางการนวด

๕๔๒๔๓๓๐๖๐๓

๒.๓ การตรวจร่างกายเบื้องต้น

(๐ : ๑๒)

วัตถุประสงค์รายวิชา

๑.) เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้มีความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานและหน้าที่ของระบบข้อต่อและกล้ามเนื้อต่างๆของร่างกายในภาวะปกติ

๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับความผิดปกติของระบบกล้ามเนื้อและข้อต่อ

๓.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อแยกอาการที่สามารถนวดได้ และ ไม่ได้

ได้ถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา ความหมาย เรียนรู้ เกี่ยวกับหลักการทำงานและหน้าที่ของระบบข้อต่อและกล้ามเนื้อต่างๆของร่างกายในภาวะปกติ ความผิดปกติของระบบกล้ามเนื้อและข้อต่อ สามารถประเมินเพื่อแยกอาการที่สามารถนวดได้ และ ไม่ได้ ได้ถูกต้อง

๕๔๒๔๓๓๐๖๐๔

๒.๔ การนวดไทยเพื่อสุขภาพ

(๓ : ๓๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

๑.) เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการ ขั้นตอนการนวดไทยแบบทั่วไปในท่านอนหงาย นอนตะแคง นอนคว่ำ ท่านั่ง นวดหน้า นวดศีรษะ

๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการยืดเส้นเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ผ่อนคลายกล้ามเนื้อและ

บรรเทาอาการปวดเมื่อย

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา ความหมาย เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการ ขั้นตอนการนวดไทยแบบทั่วไปในท่านอนหงาย นอนตะแคง นอนคว่ำ ท่านั่ง นวดหน้า นวดศีรษะ การยืดเส้นเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ผ่อนคลายกล้ามเนื้อและบรรเทาอาการปวดเมื่อย

๕๔๒๔๓๓๐๖๐๕

๒.๕ การตัดตน

(๒ : ๗)

วัตถุประสงค์รายวิชา

๑.) เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้มีความรู้เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติและการเรียนรู้วิธีการ ขั้นตอนประโยชน์ข้อควรระวัง

๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างร่างกายด้วยการใช้ท่าฤๅษีดัดตนพื้นฐาน

๑๕ ท่า

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา ความหมาย เรียนรู้เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติและการเรียนรู้วิธีการ ขั้นตอน

ประโยชน์ข้อควรระวัง การปรับโครงสร้างร่างกายด้วยการใช้ท่าฤๅษีตัดตนพื้นฐาน ๑๕ ท่า การตัดตน การทำสมาธิ และบริหารร่างกาย เพื่อส่งเสริม พื้นฟูสุขภาพร่างกายและจิตใจ

๕๔๒๔๓๓๐๖๐๖

๒.๖ การบันทึกผลการนวด

(๕ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

- ๑.) เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้มีความรู้เกี่ยวกับการบันทึกก่อนและหลังการนวด
- ๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ และการติดตามผลการนวดจากการฝึก

ปฏิบัติ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา ความหมาย เรียนรู้เกี่ยวกับการบันทึกก่อนและหลังการนวด การวิเคราะห์ และการติดตามผลการนวดจากการฝึกปฏิบัติ การซักประวัติ การตรวจวินิจฉัยเบื้องต้น การนวดบำบัด ฯลฯ การบันทึกตามแบบบันทึกผลการนวดไทยที่กำหนดและทำรายงานเสนอผลการรักษาผู้ป่วยกรณีศึกษา

๕๔๒๔๓๓๐๖๐๗

๒.๗ การนวดไทยผ่อนคลาย

(๒ : ๑๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

๑.) เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้มีความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้การนวดไทยเพื่อผ่อนคลายอาการที่พบบ่อยเกี่ยวกับการปวดศีรษะ ปวดหลัง ปวดไหล่ ปวดเมื่อยแขน-ขา ปวดสะโพก ปวดเข่า ปวดข้อเท้า ที่ไม่ได้เกิดจากการอักเสบ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา ความหมาย เรียนรู้เกี่ยวกับการตรวจแยกอาการพบบ่อยเกี่ยวกับการปวดศีรษะ ปวดหลัง ปวดไหล่ ปวดเมื่อยแขน-ขา ปวดสะโพก ปวดเข่า ปวดข้อเท้า ที่ไม่ได้เกิดจากการอักเสบ เพื่อแยกอาการที่นวดได้และไม่ได้

๕๔๒๔๓๓๐๖๐๘

๒.๘ การทบทวนการนวดไทยเพื่อสุขภาพ

(๐ : ๕)

วัตถุประสงค์รายวิชา

๑.) เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอน และวิธีนวดไทยอย่างต่อเนื่องในท่านอนหงาย(พื้นฐานขา-แขน) ท่านอนตะแคง ท่านอนคว่ำ ท่านั่ง(นวดโค้งคอและสะบัก)และการนวดเท้า

๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อความถูกต้องในตำแหน่งและแนวเส้น

นำหนักในการนวดและการลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา ความหมาย เรียนรู้เกี่ยวกับขั้นตอน และวิธีนวดไทยอย่างต่อเนื่องในท่านอนหงาย(พื้นฐานขา-แขน) ท่านอนตะแคง ท่านอนคว่ำ ท่านั่ง(นวดโค้งคอและสะบัก)และการนวดเท้า การปฏิบัตินวดซ้ำๆ ให้มีความชำนาญในการนวด เพื่อความถูกต้องแม่นยำในตำแหน่งและแนวเส้น นำหนักในการนวดและการลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง

๕๕๒๔๓๓๐๖๐๙

๓.หมวดการฝึกปฏิบัติ

๓.๑ การฝึกปฏิบัติและการทำรายงาน

(๐ : ๕๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

๑.) เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้ฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพหรือหน่วยงานที่
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเห็นชอบ จำนวน ๓๐ ราย

๒.) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการทำรายงานหลังการฝึกปฏิบัติ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา ความหมาย เรียนรู้เกี่ยวกับ การฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญแม่นยำในการวัด
และถูกต้องตามขั้นตอนในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพหรือหน่วยงานที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเห็นชอบ
จำนวน ๓๐ ราย การทำรายงานหลังการฝึกปฏิบัติ

๓.๒ การให้คำปรึกษาสำหรับประชาชน

(*๒ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

๑.) เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้มีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และความสำคัญในการให้คำปรึกษา
กระบวนการ การสำรวจ การทำความเข้าใจสาเหตุและความต้องการ การวางแผน แก้ไขปัญหาต่างๆและการให้
คำแนะนำ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา ความหมาย เรียนรู้เกี่ยวกับ ประโยชน์และความสำคัญในการให้คำปรึกษา
กระบวนการ การสำรวจ การทำความเข้าใจสาเหตุและความต้องการ การวางแผน แก้ไขปัญหาต่างๆและการให้
คำแนะนำ

ผู้เขียนหลักสูตร

(นางสาวพรประภา ดอกพุด)

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน

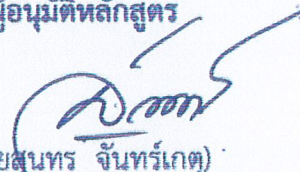
ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายนพัฏฐกรณ์ สร้อยมุขต์)

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ

ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายสุนทร จันทร์เกตุ)

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานแพร่